Yargıtay 4. HD E.2024/12178 K.2026/382 (08.01.2026)

Karar metni, Yargıtay Başkanlığı Karar Arama sistemindeki yayımlanmış hâliyle aynen aktarılmıştır; taraf adları kaynakta anonimdir.

4. Hukuk Dairesi 2024/12178 E. , 2026/382 K.

"İçtihat Metni"

ASIL DAVA

MAHKEMESİ :Asliye Hukuk Mahkemesi

SAYISI : 2021/128 E., 2022/301 K.

MAHKEMESİ : Vezirköprü 2. Asliye Hukuk Mahkemesi

SAYISI : 2018/197 E.

MAHKEMESİ : Vezirköprü 2. Asliye Hukuk Mahkemesi

SAYISI : 2022/651 E.

Mahkeme kararı davacı ... vekili ve davalı ...Ş. vekili

tarafından temyiz edilmekle; kesinlik, süre, temyiz şartı ve diğer usul eksiklikleri yönünden yapılan ön inceleme sonucunda, temyiz dilekçelerinin kabulüne karar verildikten ve Tetkik Hâkimi tarafından hazırlanan rapor dinlendikten sonra dosyadaki belgeler incelenip gereği düşünüldü:

I. DAVA

Davacılar vekili asıl davada dava dilekçesinde; 06.07.2014 tarihinde davalıların sürücüsü, işleteni ve trafik sigortacısı olduğu araç ile davacılar murisi ...'in sevk ve idaresinde bulunan aracın karıştığı trafik kazasında davacılar murisinin vefat ettiğini, murisin ölümü sonucunda müvekkillerinin murisin desteğinden yoksun kaldıklarını beyanla, fazlaya dair hakları saklı kalmak kaydıyla, müteveffa ...'in davacı anne ve babasının tarımsal varlığının/araçlarının işletimine özgülediği fiili emeğinin ücret karşılığının şimdilik 500,00 TL'sinin olay tarihinden itibaren avans faizi ile, şimdilik müvekkili ... için 500,00 TL, yaşı küçüklerden ... için 500,00 TL, ... için 500,00 TL ... için 500,00 TL müvekkili ... için 500,00 TL maddi tazminatın (destekten yoksun kalma tazminatı olarak), davalı ... açısından dava tarihinden, diğer davalılar açısından olay tarihinden itibaren

avans faizi ile tüm davalılardan müştereken ve müteselsilen tahsiline, müvekkili ... için 50.000,00 TL, ... için 30.000,00 TL, ... için 30.000,00 TL, ... için 30.000,00 TL, müvekkili ... için 20.000,00 TL müvekkili ... için 20.000,00 TL, müvekkili ... için 15.000,00 TL manevi tazminatın davalılar ... Bankası AŞ ve ...'den kaza tarihinden başlayarak işletilecek avans faizi ile tahsiline ve davacılara verilmesine karar verilmesini talep etmiş, 30.05.2016 havale tarihli ıslah dilekçesi ile de maddi tazminat talebini 372.299,40 TL'ye (255.934,15 TL'si ..., 6.988,37 TL'si ..., 24.565,62 TL'si ..., 45.897,66 TL'si ..., 19.456,80 TL'si ..., 19.456,80 TL'si ...'e) yükseltmiştir.

Birleşen davada davacılar vekili dava dilekçesinde; asıl dava dilekçesindeki beyanlarını tekrarla, gönderme kararı sonrası alınan ek bilirkişi raporuna göre müvekkilleri yönünden hesaplanan ve asıl davada ıslah edilen miktar üzerinde kalan bakiye tazminat miktarından davalıların sorumlu olduğunu beyanla, müvekkili ... için 77.422,81 TL, ... için 2.123,63 TL, ... için 9.503,53 TL, ... için 40.314,50 TL ve ... için 40.755,03 TL destekten yoksun kalma tazminatının davalı ... için dava tarihinden, diğer davalılar için olay tarihinden itibaren işleyecek avans faizi ile birlikte müştereken ve müteselsilen davalılardan tahsiline karar verilmesini talep etmiştir.

Birleşen davada davacı ... vekili dava dilekçesinde; aynı olayı tekrarla ek bilirkişi raporu ile hesaplanan tazminat için ek dava açıldığını belirterek 567.916,39 TL tazminatın davalı ... ve ... Bankası A.Ş.'den tahsiline karar verilmesini talep etmiştir.

II. CEVAP

Davalı ...Ş. vekili cevap dilekçesinde kusur ve aktüer uzmanından rapor alınması gerektiğini beyanla davanın reddini savunmuştur.

Davalı ...Ş. vekili cevap dilekçesinde; kazanın meydana gelmesinde davacılar murisinin ağır kusurlu olduğunu, müvekkilinin işleten olmadığı gibi adam çalıştıran olarak da sorumluluğunun bulunmadığını, talep edilen manevi tazminatın fahiş olduğunu beyanla davanın reddini savunmuştur.

Davalı ..., davanın reddini savunmuştur.

III. İLK DERECE MAHKEMESİ KARARI

İlk Derece Mahkemesinin 26.01.2017 tarihli kararı ile maddi tazminat istemlerinin kabulü ile davacı ... için 255.934,15 TL, davacı ... için 6.988,37 TL, davacı ... için 24.565,62 TL, davacı ... için 45.897,66 TL, davacı ... için 19.456,80 TL ve davacı ... için 19.456,80 TL maddi tazminatın, davalı ...Ş. yönünden dava tarihi olan 22.09.2014 gününden, davalılar ... ve ... Bankası A.Ş.'den ise olay tarihi olan 06.07.2014 gününden itibaren işleyecek olan avans faizi ile birlikte müştereken ve müteselsilen alınarak adı geçen davacılara verilmesine, davalı ... şirketinin poliçe limiti (268.000,00 TL) dahilinde sorumlu tutulmasına, davacı ... ile davacılar ..., ... ve ...'in manevi tazminat istemleri konusuz kaldığından bu hususta karar verilmesine yer olmadığına karar verilmiş, taraf vekillerinin istinaf başvurusu üzerine Bölge Adliye Mahkemesince; ... Bankası'nın işletenlik sıfatının araştırılması, gelir araştırması yapılması ve karar tarihine en yakın tarihteki verilerin ölçüt alınması hususlarında ek rapor alınması için hükmün kaldırılmasına, dosyanın, gerekçede belirtilen eksikliklerin yerine getirilmesi için kararı veren Vezirköprü 2. Asliye Hukuk Mahkemesi'ne gönderilmesine karar verilmiş, gönderme kararı üzerine İlk Derece Mahkemesinin 08.11.2018 tarihli kararı ile; asıl davada maddi tazminat istemlerinin kısmen kabulü ile ... için 255.934,15-TL, ... için 6.988,37 TL, ... için 24.565,62 TL, ... için 36.373,56 TL, ... için 19.456,80 TL ve ... için 19.456,80 TL maddi tazminatın sigorta şirketi yönünden dava tarihi olan 22.09.2014 gününden, diğer davalılar yönünden ise olay tarihi olan 06.07.2014 tarihinden itibaren işleyecek avans faizi ile birlikte (sigorta şirketi poliçe limiti ile sınırlı olmak üzere) müştereken ve müteselsilen davalılardan tahsiline, ... için fazlaya ilişkin talebin reddine; davacılar ..., ..., ... ve ...'in manevi tazminat istemleri konusuz kaldığından bu konuda karar verilmesine yer olmadığına, diğer davacıların manevi tazminat istemlerinin kısmen kabulü ile,

için 2.000,00 TL, ... için 4.000,00 TL ve ... için 4.000,00 TL manevi tazminatın davalılar ... ve ... A.Ş.'den olay tarihi olan 06.07.2014 tarihinden itibaren işleyecek avans faizi ile birlikte müştereken ve müteselsilen tahsiline; birleşen davada davanın kabulü ile, ... için 77.422,81 TL, ... için 2.123,63 TL, ... için 9,503,53 TL, ... için 40.314,50 TL ve ... için 40.755,03 TL maddi tazminatın sigorta şirketi yönünden dava tarihi olan 22.09.2014 gününden, diğer davalılar yönünden ise olay tarihi olan 06.07.2014 tarihinden itibaren işleyecek avans faizi ile birlikte (sigorta şirketi poliçe limiti ile sınırlı olmak üzere) müştereken ve müteselsilen davalılardan tahsiline karar verilmiştir.

IV. İSTİNAF

İlk Derece Mahkemesinin yukarıda belirtilen kararına karşı süresi içinde davalı ...Ş. vekili ve katılma yoluyla davacılar vekili tarafından istinaf başvurusunda bulunulması üzerine; Samsun Bölge Adliye Mahkemesi 5. Hukuk Dairesi'nin 31.03.2021 tarihli 2019/549 Esas,

2019/1584 Karar sayılı kararı ile; İlk Derece Mahkemesi kararının usul ve esas yönünden hukuka uygun olduğu anlaşıldığından, HMK'nın 353/(1)-b.1 maddesi uyarınca taraf vekillerinin istinaf başvurularının ayrı ayrı esastan reddine karar verilmiştir.

V. BOZMA VE BOZMADAN SONRAKİ YARGILAMA SÜRECİ

A. Bozma Kararı

Bölge Adliye Mahkemesi kararının süresi içinde davacılar vekili ve davalı ...Ş. vekili tarafından temyiz edilmesi üzerine Dairenin 11.02.2021 tarihli ve 2019/55 46... /1264 Karar sayılı ilamıyla;davacılar lehine hükmedilen manevi tazminat miktarı itibariyle temyize konu edilen karar taraflar bakımından, davacılar ..., ... ve ... lehine hükmedilen maddi tazminatlar davalı bakımından kesin nitelikte olduğu gerekçesiyke davacılar ve davalı ...Ş. vekilinin anılan yönlere ilişkin temyiz dilekçesinin reddine karar vermek gerektiği, davacılar vekili ve davalı ...Ş. vekilinin diğer temyizlerinin incelenmesinde; dosya içerisindeki bilgi ve belgelere, Bölge Adliye Mahkemesi kararının gerekçesinde dayanılan delillerin tartışılıp değerlendirilmesinde usul ve yasaya aykırı bir yön bulunmamasına göre, davalı ...Ş. vekilinin yerinde görülmeyen tüm ve davacılar vekilinin diğer temyiz itirazlarının reddine, davacı eş ...'ın 15.04.2016 rapor tarihindeki yaşının 37 olduğu, buna göre AYİM tablosuna göre evlenme ihtimalinin %9 olduğu ve 18 yaşından küçük üç çocuğu bulunduğu gözetilerek her bir çocuk sebebi ile %5 indirim yapıldığında davacı ...'in evlenme ihtimalinin bulunmadığı gözetilerek evlenme ihtimali adı altında bir indirim yapılmaması gerekirken; davacı eş ... için %2 oranında evlenme ihtimali indirimi yapılarak hesaplama yapılan bilirkişi raporu benimsenerek yazılı şekilde hüküm kurulmasının doğru görülmediği gerekçesiyle davacılar vekilinin temyiz itirazlarının kabulü ile Bölge Adliye Mahkemesi kararının kaldırılmasına ve İlk Derece Mahkemesi kararının bozulmasına, dava dosyasının ilk derece mahkemesine gönderilmesine karar verilmiştir.

B.Mahkemece Bozmaya Uyularak Verilen Karar

Mahkemenin yukarıda tarih ve sayısı belirtilen kararı ile asıl dava yönünden maddi tazminat isteminin davacı ... yönünden kabulü ile davacı ... için 255.934,15 TL'nin davalılar ... ve ... Bankası A.Ş.'den ise olay tarihi olan 06.07.2014 gününden itibaren işleyecek olan avans faizi ile birlikte müştereken ve müteselsilen alınarak adı geçen davacıya verilmesine, ..., ..., ..., ..., ..., ... yönünden ve davalı ...Ş. yönünden kesinleşen hüküm nedeniyle yeniden hüküm kurulmasına yer olmadığına, birleşen 2018/197 Esas sayılı dosya yönünden davanın kabulü ile davacı ... için 77.422,81 TL'nin davalılar ... ve ... Bankası A.Ş.'den olay tarihi olan 06.07.2014 gününden itibaren işleyecek olan avans faizi ile birlikte müştereken ve müteselsilen alınarak adı geçen davacıya verilmesine, davacı ..., ..., davacı ..., ... yönünden ve davalı ...Ş. yönünden kesinleşen hüküm nedeniyle yeniden hüküm kurulmasına yer olmadığına, birleşen Samsun Asliye Ticaret Mahkemesinin 2022/651 Esas sayılı dosyası yönünden davanın kabulü ile davacı ... için 567.916,39 TL'nin davalılar ... ve ... Bankası A.Ş.'den olay tarihi olan 06.07.2014 gününden itibaren işleyecek olan avans faizi ile birlikte müştereken ve müteselsilen alınarak adı geçen davacıya verilmesine karar verilmiştir.

VI. TEMYİZ

A. Temyiz Sebepleri

Davacı vekili temyiz dilekçesinde; davacı taraf lehine bozma sonrası mahkemece aldırılan 11.02.2022 havale tarihli hesap bilirkişi raporuna taraflarınca yapılan itiraz nedeni ile dosya ek rapor alınmak üzere bilirkişiye tevdi edilmiş ve 2022 yılı Ocak ayı asgari ücret tutarı üzerinden hesaplama yapılan 02.06.2022 tarihli ek bilirkişi raporu dosyaya sunulduğunu ve taraflarınca tekrar itiraz edilen 02.06.2022 tarihli ek bilirkişi raporu alınması akabinde 2022 yılı Temmuz ayı itibarıyla asgari ücrete %30 oranında ara artış yapıldığını, buna göre yeni

asgari ücret net 5 bin 500,00 liraya yükseldiğini, hüküm öncesi asgari ücret değiştiği gibi, Temyiz tarihi itibarı ile de asgari ücret aylık 8.506,00 TL olmuş bulunduğunu, icra dosyalarına yapılan ödemeler ile asıl ve birleşen 2018/197 Esas sayılı dava dosyası yönünden karar verilmesine yer olmadığına karar verilmesi ve yalnızca birleşen Samsun Asliye Ticaret Mahkemesinin 2022/651 Esas sayılı dosyası yönünden hüküm kurulması gerektiğini belirterek mahkeme kararının bozulmasını istemiştir.

Davalı ...Ş. vekili temyiz dilekçesinde; aracın işleteninin müvekkili değil, diğer davalı olduğunu, müvekkil bankanın istihdam eden sıfatıyla sorumluluğu da bulunmadığını, kusur raporunun hatalı olduğunu, hesabın fahiş olduğunu, desteğin çalışmalarının süreklilik arz etmediğini, evlenme indirimi yapılmamasının hatalı olduğunu, garamade diğer davacılar bakımından kesinleşen miktarların dikkate alınarak proporsiyon hesabı yapılarak sigorta şirketinin sorumluluğu belirlenmesi gerekirken diğer davacılar bakımından yeniden hesaplama yapılmasının yerinde olmadığını, daha önceki hükümlerde yapılan ödemelerin hükümde yer almamasının hatalı olduğunu belirterek mahkeme kararının bozulmasını istemiştir.

B. Değerlendirme ve Gerekçe

Uyuşmazlık, trafik kazasından kaynaklanan tazminat istemine ilişkindir.

1.Tarafların karşılıklı iddia ve savunmalarına, dayandıkları belgelere, uyuşmazlığa uygulanması gereken hukuk kuralları ile hukuki ilişkinin nitelendirilmesine, dava şartlarına, yargılama ve ispat kuralları ile kararda belirtilen gerekçelere göre davacı vekilinin tüm ve davalı ...Ş. vekilinin aşağıdaki bendin kapsamı dışında kalan temyiz itirazları yerinde görülmemiştir.

2. Dairenin 11.02.2021 tarihli kararı ile davacı eş ...'ın 15.04.2016 rapor tarihindeki yaşının 37 olduğu, buna göre AYİM Tablosuna göre evlenme ihtimalinin %9 olduğu ve 18 yaşından küçük üç çocuğu bulunduğu gözetilerek her bir çocuk sebebi ile %5 indirim yapıldığında davacı ...'in evlenme ihtimalinin bulunmadığı gözetilerek evlenme ihtimali adı altında bir indirim yapılmaması gerekirken davacı eş ... için %2 oranında evlenme ihtimali indirimi yapılarak hesaplama yapılan bilirkişi raporu benimsenerek yazılı şekilde hüküm kurulmasının doğru görülmediği gerekçesiyle hükmün bozulmasına karar verilmiştir. Mahkemece bozma ilamına uyularak yapılan yargılamada; yeniden aktüer raporu alınarak güncel verilere göre hesaplama yapan aktüer raporu benimsenmiş, asıl ve birleşen davanın kabulüne karar verilmiştir. Dairenin bozma ilamı ile; davacı ...'in evlenme ihtimalinin bulunmadığı gözetilerek evlenme ihtimali adı altında bir indirim yapılmaması gerektiği hususunda bozma yapılmış olup bu durumda mahkemece yapılacak iş bozma öncesi alınan aktüer raporunda evlenme indirimi yapılarak belirlenen bedelden evlenme indirimi yapılmaması iken yanılgılı değerlendirme ile yeniden güncel verilere göre hesaplama yapılması hatalı olup kararın bu nedenle bozulması gerekmiştir.

VII. KARAR

1.Yukarıda (1) numaralı bentte açıklanan sebeplerle davacı vekilinin tüm ve davalı ...Ş. vekilinin diğer temyiz itirazlarının REDDİNE,

2. Yukarıda (2) numaralı bentte açıklanan sebeplerle davalı ...Ş. vekilinin temyiz itirazlarının kabulü ile temyiz olunan mahkeme kararının BOZULMASINA,

Peşin alınan harcın istek halinde davalı ...Ş'ye iadesine,

Aşağıda yazılı temyiz harcının temyiz eden davacıya yükletilmesine,

Dosyanın mahkemeye gönderilmesine,

08.01.2026 tarihinde Üye ...'ın karşı oyu ve oy çokluğuyla karar verildi.

KARŞI OY

Dosyadaki yazılara, kararın dayandığı kanıtlarla yasaya uygun gerektirici nedenlere, özellikle delillerin değerlendirilmesinde bir isabetsizlik görülmemesine göre yerinde bulunmayan temyiz itirazlarının reddiyle usul ve yasaya uygun olan hükmün onanması görüşünde olduğumdan sayın çoğunluğun bozma kararına katılmıyorum.